

چکیده

توسعه مالی به دلیل اثری که بر روی تولید ناخالص داخلی دارد می تواند مصرف انرژی را تحت تاثیر قرار دهد. بنابراین تخمین تقاضای انرژی بدون در نظر گرفتن اثر توسعه مالی نتایج غیر قابل اتکایی را در پی دارد. هدف از انجام این مطالعه بررسی رابطه بین توسعه مالی، تولید ناخالص داخلی و مصرف انرژی در ایران برای دوره زمانی ۱۹۷۱ الی ۲۰۱۴ می باشد. این مطالعه به دنبال یافتن اثر آزادسازی مالی بر تولید ناخالص داخلی، اثر تولید ناخالص داخلی بر مصرف انرژی، و همچنین اثر آزادسازی مالی بر مصرف انرژی از طریق کانال تولید ناخالص داخلی می باشد. بدین منظور با استفاده از روش تخمین رگرسیون چند متغیره با استفاده از روش گشتاورهای تعمیم یافته، این مطالعه ابتدا به بررسی اثر توسعه مالی، آزادسازی تجاری، اندازه دولت، سرمایه انسانی و سرمایه فیزیکی بر روی تولید ناخالص داخلی می پردازد. سپس به اثر متغیرهای شهرسازی و قیمت انرژی و تولید ناخالص داخلی بر مصرف انرژی در ایران پرداخته شده و در نهایت اثر توسعه مالی بر مصرف انرژی از طریق کانال تولید ناخالص داخلی مورد بررسی قرار می گیرد.

نتایج این مطالعه نشان می دهد که رشد اقتصادی و شهرسازی اثری مثبت و معنادار و قابل ملاحظه بر روی مصرف انرژی دارد. در حالی که اثر قیمتهای انرژی بر روی مصرف انرژی منفی، معنادار اما غیر قابل ملاحظه می باشد. توسعه مالی به طور مثبت و معناداری مصرف انرژی را از طریق کانال رشد اقتصادی افزایش می دهد. نتایج حاصله از این مطالعه از این نظر حایز اهمیت می باشد که سیاستگذاری را برای برنامه ریزی تقاضای انرژی به صورت کارا، اتخاذ سیاستهای مالی بهتر، استفاده بهینه از انرژی که در نهایت توسعه اقتصادی پایدار را به دنبال دارد، و جستجو برای منابع جدید انرژی که می تواند قسمتی از تقاضای انرژی را تامین نماید، یاری دهد.

واژگان کلیدی: مصرف انرژی، توسعه مالی، تولید ناخالص داخلی، روش گشتاورهای تعمیم یافته، قیمت انرژی، شهرسازی، ایران